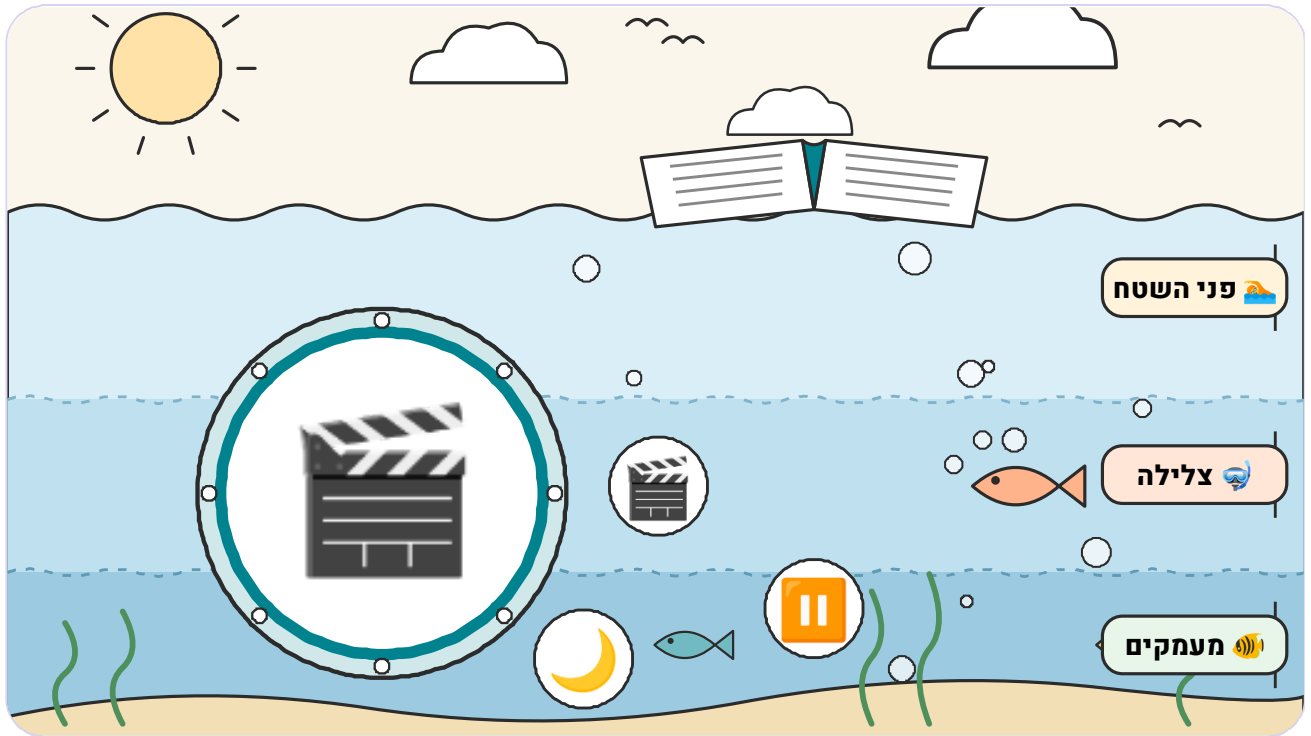

חוברת תלמיד • קריאה והבנה • יסודי (לכיתות ג'-ו')

מי מחזיק בשלט? אלגוריתמים ואנימה

המלצות שמכירות אותנו, סדרות שכובשות את העולם ובחירה מודעת מה לראות – צוללים בשלבים: מתחילים על פני המים ויורדים לעומק.

תאריך:

כיתה:

שם:

טקסט ושאלות

- 9 הטקסט: הגיבור שלא ויתר
- 11 חלק א' – שחייה על פני השטח
- 12 חלק ב' – צלילה
- 14 חלק ג' – מעמקים
- 16 בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה
- 2 מהדורה למורה ומפתח תשובות

כלים לקריאה

- 5 דף האסטרטגיות
- 6 מפת הצלילה
- 7 סימניות לגזירה
- 8 כרטיסי מילים לקיפול

איך משתמשים?

א. מתחילים בדף האסטרטגיות ובמפת הצלילה. ב. קוראים את הטקסט ועוצרים בתחנת העצירה. ג. עונים על השאלות לפי העומק: פני המים, צלילה והמעמקים. ד. מסיימים בבדיקה עצמית ובכרטיס יציאה.

יסודי

עובד גם בשחורלבן

ניסוח לבנים ולבנות

להדפסה

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות

מהדורה למורה – יסודי. כאן מרכז כל מה שצריך לפני השיעור: מטרות, מערך ל-45 דקות, גרסה קצרה, חיבור למודלים של חוסן, טיפים ומפתח תשובות. אפשר להסיר את הדפים האלה לפני צילום החוברת לתלמידים.

מטרות השיעור

- לאתר מידע בטקסט ולהסביר כיצד אלגוריתם ההמלצות לומד מההתנהגות שלנו, ואילו כלים בשירותי הצפייה נועדו להשאיר אותנו מול המסך.
- להסיק מסקנות, לזהות מבנה טקסט וקשרים לוגיים (מילות קישור), ולהבין מדוע אנימה יפנית אהובה בעולם: אמנות סיפור לכל גיל, וגיבורים שגדלים מתוך מאמץ, אימון וחברות.
- לגבש עמדה מנומקת ולתכנן הרגלי צפייה מודעים: להחליט מראש, לעצור ברגע טבעי, לשמור על השניה ולהרחיב בכוונה את "הבועה".

גרסה קצרה – 10 דקות

שואלים "מי מחזיק בשלט?" ומצביעים (2 דקות). קוראים בקול את הטקסט ברמה המתאימה לכיתה ועונים על שאלה אחת מכל עומק (6 דקות). מסיימים בכרטיס יציאה: כלל צפייה אישי אחד לשבוע הקרוב (2 דקות).

שאלת פתיחה לכיתה

"מי מחזיק בשלט?" חשבו על הפעם האחרונה שצפיתם ביותר פרקים ממה שתכננתם. מי החליט שהפרק הבא יתחיל: אתם או המסך? הצביעו: 🖐️ אני החלטתי/ה, 🖐️ זה פשוט קרה.

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות (המשך)

חוסן מול המסר: גש"ר מאח"ד • עש"ן ד"ק • מעש"ה

עש"ן ד"ק מתאים לרגע של "רק עוד פרק" או לתסכול כשהמסך כבה: ע – עצור, ש – שרירים (לכווץ אגרופים ולשחרר לאט), נ – נשימה (שאיפה איטית ונשיפה ארוכה), ד – דיבור עצמי (משפט מחזק), ק – קדימה (לבחור צעד קטן אחד ולהמשיך). גש"ר מאח"ד מציע שישה ערוצים למנוחה והנאה מעבר למסך: גוף, שכל, רגש, אמונה וערכים, חברה, דמיון, למשל ציור בהשראת הגיבור (דמיון) או צפייה משותפת ושיחה (חברה). מעש"ה מכוון אותנו כשחבר/ה צופה כל הלילה ומתרחק/ת: מ – מחויבות "אני כאן איתך", ע – עידוד לפעולה (משימה קטנה עכשיו), ש – שאלות (מה קרה? מה עוזר לך?), ה – הבניית רצף (מה קרה, מה עכשיו ומה הלאה). הפרק הבא כבר מתחיל לבד? עצרו עם עש"ן ד"ק: עוצרים ואומרים לעצמנו "עצור!", מכווצים ומשחררים אגרופים, נושמים לאט, אומרים "אני בוחר/ת מתי לראות" – וקדימה, ללחוץ על ההשקיה ולבחור את הצעד הבא.

מערך שיעור - 45 דקות

דקות	שלב	מה קורה
5	פתיחה: מי מחזיק בשלט?	שאלת הפתיחה והצבעה (👏 אני החלטתי/ה / 🤔 זה פשוט קרה). מציגים את שקופית הפתיחה ומסבירים את שלושת העומקים: פני המים, צלילה, המעמקים.
8	הכנה לקריאה	שקופיות 2-3: איך האלגוריתם קורא אותנו, וחלון או בועה. מושגים בהקשר: אלגוריתם, עקבות דיגיטליים, הפעלה אוטומטית, סיווג גיל.
12	צלילה לטקסט	כל תלמיד ותלמידה קוראים את הטקסט ברמה המתאימה (יסודי, חט"ב, חט"ע, עולים או חנ"מ) ועונים על שאלות פני המים והצלילה. בחט"ב עוצרים בתחנת העצירה ומשתמשים בטבלה.
8	מיון ומשחק בחירה	בזוגות: מיון הפריטים ומשחק "בחרו מסלול". דנים מדוע הבחירה הטובה איננה תמיד הראשונה ומתרגלים יחד את עש"ן ד"ק לרגע של "רק עוד פרק".
7	המעמקים: מעגל שיח	שתיים או שלוש שאלות דיון: הבועה מול החלון, הגיבור שגדל מתוך מאמץ, ועזרה לחבר/ה בעזרת מעש"ה. שקופית 5: השלט אצלנו.
5	סיכום וכרטיס יציאה	כל אחד ואחת כותבים כלל צפייה אישי בכרטיס היציאה. מזכירים את ששת הערוצים של גש"ר מאח"ד למנוחה והנאה מחוץ למסך.

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות (המשך)

טיפים להנחיה

- לא שופטים טעם: אנימה, סדרות וצפייה הן חלק לגיטימי מעולם הנוער. המטרה היא בחירה מודעת ולא הטפה נגד מסכים. כדאי להזמין תלמידים ותלמידות לספר מה הם אוהבים בסדרה, בלי להזכיר שמות של שירותים, אתרים או סדרות.
- להקפיד על כבוד לפרטיות: שואלים על הרגלים באופן כללי ("יש בני נוער ש...") ולא דורשים מאיש או מאישה לחשוף כמה שעות צפו או עד מתי היו ערים.
- מרחב בטוח: השיעור נועד לתמיכה ואינו טיפול. אם עולה חשש לעייפות קיצונית, להסתגרות, לבדידות או למצוקה, פונים ליועצת, לנאמני החוסן המורים או לנאמני החוסן התלמידים.

הכוונה לשאלה הפתוחה – יסודי

מקבלים כל טקס שמסמן סוף ברור לצפייה ומחבר בין בני המשפחה: לספר מה אהבנו, לצייר, לשתות כוס תה יחד או לקרוא סיפור קצר, ולכבות את ההפעלה האוטומטית. כדאי לעודד את הילדים לציין עם מי עושים את הטקס ולסיים בהליכה לישון.

מפתח תשובות למורה – יסודי. שאלות פתוחות: תשובות אישיות. מחפשים תשובה שנשענת על הטקסט, מנומקת ומנוסחת במשפטים שלמים.

שאלה	תשובה
1	ב. נופל, קם ומתאמן שוב
2	ב. לסרוג
3	א. הפרק הבא התחיל לבד
4	ב. תרגל חלק אחד: עין, אף או שיער
5	1. לא נכון 2. נכון 3. נכון 4. לא נכון
7	„הכישרון לא נופל מהשמיים, הוא גדל מאימון...”
8	לתרגל חלק אחד בכל ערב ✓ עוזר; לקמט את הדף ולזרוק אותו ← מפריע; שעון שסופר לאחור לפרק הבא ← מפריע; לנשום נשימה ארוכה ✓ עוזר; לספר מה אהבנו בפרק ✓ עוזר; להישאר עד מאוחר ← מפריע
9	1-ב, 2-ד, 3-א, 4-ג

כלים לקריאה

דף האסטרטגיות: איך קוראים לעומק?

אחרי הטקסט

מספרים במילים שלי

מה קרה בהתחלה, באמצע ובסוף?

מה הרגשתי?

מה אהבתי בסיפור?

מה לומדים?

מה אני לוקח/ת איתי?

בזמן הטקסט

מסמנים מילה קשה

עיגול סביב מילה שלא הבנתי.

עוצרים וחושבים

מה קרה עד עכשיו?

מדמיינים

איך זה נראה? מה הדמות

מרגישה?

לפני הטקסט

מסתכלים על הכותרת

על מה הסיפור? מה אני כבר

יודע/ת?

מסתכלים בתמונה

מה רואים? מה זה מספר לי?

מנחשים

מה לדעתי יקרה בסיפור?

מקרא סימונים בעיפרון

מתחבר אליי

מפתיע אותי

לא הבנתי

משפט חשוב

מילה לא מוכרת

רשימת בדיקה לקורא/ת

קראתי את הכותרת ושאלתי את עצמי על מה הטקסט ☐

קראתי את כל הטקסט עד הסוף ☐

סימנתי מילה שלא הבנתי ☐

קראתי שוב את מה שלא היה ברור ☐

המטרה שלי בקריאה

למה אני קורא/ת את הטקסט הזה? מה הייתי רוצה לגלות?

כלים לקריאה

מפת הצלילה: סוג הטקסט ומילים חדשות

מפת הצלילה שלי

מעמקים

חושבים, מביעים דעה ויוצרים

צלילה

מסיקים, מקשרים ובודקים מילים ומבנה

שחייה על פני השטח

מוצאים מידע שכתוב בטקסט

סוג הטקסט: טקסט סיפורי

מה מאפיין את סוג הטקסט הזה? כתבו שני סימנים שתחפשו בקריאה:

לפני שצוללים

מה אני חושב/ת שיקרה בטקסט? (לפי הכותרת)

מילים חדשות

מילה	פירוש	משפט משלי
עיניים נוצצות	עיניים שמבריקות ומאירות	
יישרה אותו בעדינות	החליקה את הדף לאט, בזהירות	
כישרון	יכולת טובה לעשות משהו	
שעון שספר לאחר	שעון שסופר מספרים מלמעלה למטה, עד אפס	
ההפעלה האוטומטית	כשהפרק הבא מתחיל לבד, בלי שלחנו	

כלים לקריאה

סימניות לגזירה

גזרו לאורך הקו המקווקו ✂

המעמקים

מעבר לשורות

- מה אני חושב/ת?
- מה הייתי עושה?
- מה למדתי?

השאלה שלי: 🖋

מי מחזיק בשלט? אלגוריתמים ואנימה
יסודי 🐻

צלילה

בין השורות

- למה זה קרה?
- מה הדמות מרגישה?
- מה פירוש המילה?

השאלה שלי: 🖋

מי מחזיק בשלט? אלגוריתמים ואנימה
יסודי 🐻

פני המים

כתוב בטקסט

- מי בסיפור?
- מה קרה?
- איפה ומתי?

השאלה שלי: 🖋

מי מחזיק בשלט? אלגוריתמים ואנימה
יסודי 🐻

כלים לקריאה

כרטיסי מילים לקיפול

גזרו כל כרטיס, קפלו לאורך הקו המנוקד שבאמצע – המילה מקדימה והפירוש מאחור. תרגלו בזוגות. ✂

עיניים שמבריקות ומאירות	עיניים נוצצות
החליקה את הדף לאט, בזהירות	יישרה אותו בעדינות
יכולת טובה לעשות משהו	כישרון
שעון שסופר מספרים מלמעלה למטה, עד אפס	שעון שספר לאחור
כשהפרק הבא מתחיל לבד, בלי שלחצנו	ההפעלה האוטומטית
עשה קמטים בדף	קימט
ליצור בגד מחוטי צמר	לסרוג
משהו קבוע שעושים יחד	טקס

הגיבור שלא ויתר

לפני הקריאה

סוג הטקסט: טקסט סיפורי. קרה לכם שרציתם לראות רק פרק אחד, ובסוף ראיתם עוד ועוד? מה לדעתכם יקרה ליואב בסיפור?

הניחוש שלי:

מילון קטן

עיניים נוצצות

עיניים שמבריקות ומאירות

יישרה אותו בעדינות

החליקה את הדף לאט, בזהירות

כישרון

יכולת טובה לעשות משהו

שעון שספר לאחר

שעון שסופר מספרים מלמעלה למטה, עד אפס

ההפעלה האוטומטית

כשהפרק הבא מתחיל לבד, בלי שלחצנו

הערות שלי

1 יואב אוהב סדרת אנימה יפנית אחת יותר מכל דבר. הגיבור שלה הוא נער פשוט, לא חזק ולא מיוחד. בכל פרק הוא נופל, קם ומתאמן שוב.

2 יום אחד יואב החליט לצייר את הגיבור. הוא ניסה לצייר עיניים גדולות ונוצצות, כמו בסדרה. אבל העיניים יצאו עקומות. יואב קימט את הדף וזרק אותו על הרצפה.

3 סבתא אסתר הרימה את הדף ויישרה אותו בעדינות. "גם אני לא ידעתי לסרוג בהתחלה", אמרה. "הצעף הראשון שלי היה מלא חורים." היא לימדה אותו לעצור, לכווץ אגרופים ולשחרר לאט, ולנשום נשימה ארוכה. יואב לחש לעצמו: "גם הגיבור שלי לא הצליח בפעם הראשונה."

תחנת עצירה: עצרו רגע: מה קרה עד כאן? מה לדעתכם

יקרה עכשיו?

4 מאז, בכל ערב יואב תרגל חלק אחד: עין, אף או שיער. אחרי שבועיים הציור כבר דמה לגיבור. יואב הבין: הכישרון לא נופל מהשמיים, הוא גדל מאימון.

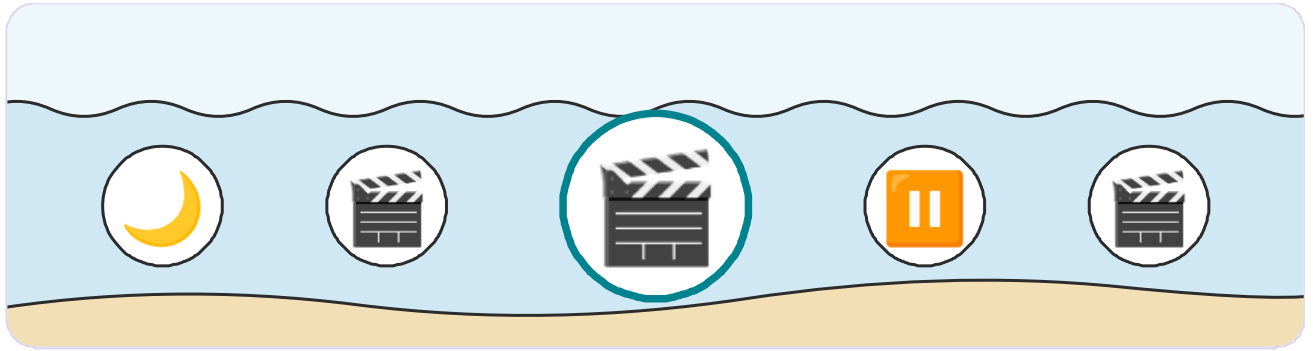
5 אבל הייתה עוד בעיה. בסוף כל פרק הופיע על המסך שעון קטן שספר לאחור, והפרק הבא התחיל לבד. יואב רצה לראות רק פרק אחד, ומצא את עצמו ער עד מאוחר. בבוקר הוא היה עייף ולא הצליח לצייר.

הגיבור שלא ויתר (המשך)

6 אז יואב וסבתא המציאו טקס משפחתי בשם "סוף פרק". סבתא עזרה לו לכבות את ההפעלה האוטומטית של הפרק הבא. כשהפרק נגמר, כל אחד מספר מה הכי אהב בו, ויואב מצייר ציור קטן במחברת. ואז הולכים לישון. "הגיבור מתאמן ביום", צחק יואב, "ואני ישן בלילה."

שאלות לפי עומק • יסודי

הגיבור שלא ויתר

שם:

חלק א' - שחייה על פני השטח

בואו נשחה על פני המים ונמצא בסיפור מה קרה ליואב!

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

1

מה הגיבור של הסדרה עושה בכל פרק?

- א) מנצח בלי מאמץ
- ב) נופל, קם ומתאמן שוב
- ג) ישן כל היום

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

2

מה סבתא אסתר לא ידעה לעשות בהתחלה?

- א) לצייר
- ב) לסרוג
- ג) לבשל

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

3

מה קרה בסוף כל פרק?

- א) הפרק הבא התחיל לבד
- ב) המסך נכבה מעצמו
- ג) סבתא שרה שיר

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

4

מה עשה יואב בכל ערב כדי להשתפר בציור?

- א) צפה בעוד פרק של הסדרה
- ב) תרגל חלק אחד: עין, אף או שיער
- ג) ביקש מסבתא לצייר במקומו

שאלות לפי עומק • יסודי

הגיבור שלא ויתר (המשך)

בדיקת פרטים

פני המים • כתוב בטקסט

5

נכון או לא נכון? סמנו ✓ בטבלה

המשפט	נכון ✓	לא נכון ✗
יואב הצליח לצייר את העיניים כבר בפעם הראשונה.	☐	☐
סבתא אסתר לימדה את יואב לנשום נשימה ארוכה.	☐	☐
אחרי שבועיים של אימון הציור של יואב דמה לגיבור.	☐	☐
יואב רצה לראות הרבה פרקים בכל ערב.	☐	☐

אוצר מילים בהקשר

פני המים • כתוב בטקסט

6

השלימו את המשפטים בעזרת מחסן המילים

שמח

עייף

חורים

מאימון

מחסן מילים:

1. הכישרון לא נופל מהשמיים, הוא גדל _____.

2. הצעיף הראשון של סבתא אסתר היה מלא _____.

3. בבוקר יואב היה _____ ולא הצליח לצייר.

חלק ב' - צלילה

עכשיו נצלול עמוק יותר: נבין למה דברים קרו ומה למדו הדמויות.

סימון בטקסט

צלילה • בין השורות

7

מסמנים בטקסט

- סמנו בצהוב את המשפט שבו יואב מבין איך גדל כישרון.
- סמנו בירוק את שלושת הדברים שסבתא לימדה את יואב לעשות כשכעס.
- סמנו בקו את המשפט שמסביר מה יואב הבין על כישרון.

שאלות לפי עומק • יסודי

הגיבור שלא ויתר (המשך)

מיון וארגון

צלילה • בין השורות

8

מה עוזר ליואב להשתפר ולנחות, ומה מפריע לו? מיינו. (מיינו: סמנו ✓ בעמודה המתאימה)

הפריט	עוזר ✓	מפריע
לתרגל חלק אחד בכל ערב	☐	☐
לקמט את הדף ולזרוק אותו	☐	☐
שעון שסופר לאחור לפרק הבא	☐	☐
לנשום נשימה ארוכה	☐	☐
לספר מה אהבנו בפרק	☐	☐
להישאר עד מאוחר	☐	☐

קישור מושגים

צלילה • בין השורות

9

מתחו קו בין המילה לפירוש שלה

א. משהו קבוע שעושים יחד	1. קימט
ב. עשה קמטים בדף	2. לסרוג
ג. עשה שוב ושוב כדי להשתפר	3. טקס
ד. ליצור בגד מחוטי צמר	4. תרגל

מארגן גרפי

צלילה • בין השורות

10

השלימו את הטבלה: אילו קשיים היו ליואב, ומה עזר לו בכל קושי?

הקושי של יואב	מה עזר לו

שאלות לפי עומק • יסודי

הגיבור שלא ויתר (המשך)

שם:

חלק ג' – מעמקים

הגענו למעמקים: כאן תחשבו, תמציאו ותספרו על עצמכם.

העברה למקרה חדש

המעמקים • מעבר לשורות

11

מה נועה יכולה לעשות עכשיו? מה היא יכולה להגיד לעצמה?

מקרה לבחינה: רק עוד פרק אחד?

נועה אמרה לעצמה: "רק פרק אחד". הפרק נגמר ברגע מותח, ועל המסך התחיל שעון קטן לספור לאחור: עשר, תשע, שמונה... השעה כבר מאוחרת, ומחר בבוקר יש לה טיול עם הכיתה.

כתיבה ונימוק

המעמקים • מעבר לשורות

12

איזה טקס "סוף פרק" הייתם ממציאים במשפחה שלכם? כתבו או ציירו: מה עושים כשהפרק נגמר, ומי עושה את זה איתכם?

כלי חוסן

המעמקים • מעבר לשורות

13

גם לכם קרה שמהו לא הצליח וכעסתם, כמו יואב? כתבו מה תעשו לפי עש"ן ד"ק: עצור – אעצור רגע. שרירים – אכווץ ואשחרר. נשימה איטית – אנשום לאט. דיבור עצמי מחזק – מה אגיד לעצמי? קדימה – מה הצעד הקטן הבא?

שאלות לפי עומק • יסודי

הגיבור שלא ויתר (המשך)

שיח בכיתה

המעמקים • מעבר לשורות

14

מעגל שיח

- מתי ההמלצות במסך עזרו לכם לגלות משהו שאהבתם באמת, ומתי הרגשתם שהן מושכות אתכם שוב ושוב ל"עוד מאותו דבר"?
- גיבורי אנימה רבים מצליחים בזכות אימון, נפילות וחברות, ולא כי נולדו מיוחדים. מה דעתכם על הרעיון הזה? ספרו על משהו שלמדתם לעשות רק אחרי הרבה ניסיונות.

ייצוג חזותי

המעמקים • מעבר לשורות

15

ציירו את הציור הקטן שיואב אולי צייר במחברת בטקס "סוף פרק".

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו

סמנו בכל שורה איך אתם מרגישים

עוד לא	בערך	בטוח/ה	
			אני יודע/ת להסביר למה יואב היה עייף בבוקר.
			אני יכול/ה לספר איך יואב השתפר בציור.
			אני יודע/ת דרך אחת לעצור בסוף פרק.

מי מחזיק בשלט? אלגוריתמים ואנימה • יסודי

כרטיס יציאה

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

1. מילה אחת שמתארת את יואב:

2. דבר אחד שלמדתי מסבתא אסתר:

3. בטקס "סוף פרק" שלי אני אעשה:

כמה נהניתי מהטקסט? 1 2 3 4 5

יצרה: רוית ראש בן ישי

לצלול פנימה • מי מחזיק בשלט? אלגוריתמים ואנימה • חוברת תלמיד

ליסודי

